

11. Ahududu Üreticileri Dünya Konferansı Bulgaristan'da düzenlenecek

Автор(и): Растителна защита
Дата: 02.05.2017 Брой: 5/2017

6-9 Mayıs 2018 tarihleri arasında, Veliko Tarnovo'nun Arbanasi beldesinde, dünyanın dört bir yanından ahududu üreticilerinin 11. konferansı düzenlenecek. Merkezi Şili, Santiago'da bulunan Uluslararası Ahududu Yetiştiricileri Birliği ([The International Raspberry Organisation](#)), önde gelen ahududu üreticisi ülkeler arasında deneyim alışverişini amaçlayan bu konferansları iki yılda bir düzenlemektedir. Yumuşak meyve pazarı, Bulgaristan'ın da aralarında bulunduğu birçok ülkede hızlı bir büyüme gösterecek. Bulgaristan'da son yıllarda ahududu üretiminde yavaş ama istikrarlı bir artış kaydedilmiştir.

Küresel yumuşak meyve pazarı son yıllarda büyüyor

"Süper meyveler" (çilek, ahududu, böğürtlen, yaban mersini, siyah frenk üzümü, kırmızı frenk üzümü ve hatta goji berry'yi içeren bir grup) üreticileri pazarını artırma eğilimleri, küresel ölçekte önemli bir büyüme göstermektedir. Yumuşak meyveler, ABD, AB ve Çin'de sağlıklı yaşam tarzı ihtiyacını karşılayan gıda ürünlerinin sürekli artan ticareti sayesinde kitlesel bir tat haline geliyor. Genişlemelerinin bir diğer nedeni de, meyve ve sebze pazarının geçmişteki ana özelliği olan mevsimsel bulunabilirliğin, yıl boyu sürdürülebilir tüketim artışının önünde bir engel olmaktan çıkmasıdır. Bu meyvelerin pazarı evrensel bir karakter kazanmakta ve geleneksel taze tüketimi, diğer ticari boyutlarla – birincil işlenmiş (dondurulmuş), kurutulmuş, ekstreler, meyve suları, yağlar, jöleler, reçeller, konserve ve diğer gıda ürünleri için oldukça özelleşmiş bileşenlerle – tamamlamaktadır. InteliAgro'nun ITC (Uluslararası Ticaret Merkezi) verilerine dayanarak yaptığı tahminlere göre, taze tüketim pazarı hala yumuşak meyvelerin uluslararası ticaretinin %75'ini elinde bulundurmaktadır.

2015 itibarıyla, en büyük pay %40 ile çileklere düşmektedir, ancak yaban mersini hızla yakalamaktadır. Ahududu ve böğürtlen ise ticaretin dörtte biri ile üçüncü sırada yer almakta ve son beş yılda ortalama yıllık %16 büyüme oranına sahiptir.

Bulgaristan ahududuları

Son 10 yılda Bulgaristan, dondurulmuş yumuşak meyve ihracatında önde gelen konumlarda bulunan Polonya ve Sırbistan gibi ülkelerin ardından Avrupa'da bir ahududu üreticisi olarak kendini kanıtlamayı başarmıştır. Raporda, Bulgaristan Ahududu Yetiştiricileri Birliği Başkanı Bozhidar Petkov tarafından 2016 yılında Sırbistan'da düzenlenen Uluslararası Ahududu Yetiştiricileri Birliği konferansında sunulmuş olup, 2015 yılında ülkemizde 20 hektardan 80 hektara kadar değişen çiftliklerde, 1.513 hektar alandan 6.550 ton ahududu hasat edilmiştir. İstatistikler, son 10 yılda bu meyvenin üretiminde yavaş ama istikrarlı bir artış olduğunu göstermektedir.

Şimdilik Bulgaristan, ihracatının toplamda üretimin %80'ini oluşturan ağırlıklı olarak dondurulmuş ahududu ihraç etmektedir.

Değerli nitelikleri sayesinde ahududu, ülke genelinde giderek daha fazla yayılmaktadır. Hemen hemen her yerde, yenilikçi yöntemlerle (İsviçreli Diefenbach'ın 2009'da sunduğu ahududu yetiştirme teknolojisi) yetiştirilmektedir. Bu yöntemler, yabani ot gelişimini önleyen ve verimliliği artıran özel malç filmlerini ve bir ahududu yetiştirme yöntemini (yükseltilmiş yataklar) içermektedir. Ürünü dikmek için "yükseltilmiş yatakların" kullanılması, toprak neminin eşit dağılımı, şiddetli yağış dönemlerinde toprak erozyonunun önlenmesi ve kuraklık sırasında toprak yapısının korunması açısından belirgin avantajlara sahiptir.

Çeşitler

Ülkemizde ahududunun endüstriyel üretimi için en büyük öneme sahip olanlar, ilk ürününü genellikle yaz sonunda, mevcut ilkbaharda yeni büyüyen kamışların üst kısımlarında veren **primocane (sürekli meyve veren) çeşitleridir**. Genellikle ikinci ürün hemen takip eden ilkbahardadır.

Lyulin – 1982 yılında L. Hristov tarafından geliştirilmiş bir Bulgar çeşididir. Bitkiler orta kuvvette büyür. Kamışlar dik, kalın, orta boyludur. Yaz-sonbahar ürünündeki meyveler Ağustos'ta olgunlaşmaya başlar ve hasat dönemi Eylül sonuna kadar devam eder. Orta ila iri, yuvarlak-konik, kırmızı renklidir. Eti iyi ile çok iyi arasında tat ve teknolojik niteliklere sahiptir. Yaz-sonbahar hasadı için önerilir. Yaz-sonbahar verimliliği yüksektir – sulama koşullarında dekar başına 1.000-1.500 kg'a kadar ve sulama olmadan 700 kg'a kadar.

Taze tüketim için kullanılırlar ve özellikle işleme ve dondurma için uygundurlar. Bu çeşidin yetiştirilmesi, özellikle Kuzey Bulgaristan'da 550-600 m, Güney Bulgaristan'da ise 650-700 m'den yüksek olmayan, ılık ve uzun sonbahara ve eşit dağılmış yağışa (650-700 mm) sahip alanlar için oldukça umut vericidir. Didymella ve Coniothyrium'a karşı dayanıklıdır.

Heritage – 1969 yılında ABD'de geliştirilmiş olup, halen primocane ahududu çeşitlerinin küresel ıslahındaki başarılarından biri olarak kabul edilmektedir.

Bitkiler orta ile kuvvetli arasında büyür. Kamışlar dik ancak eğilme eğilimindedir, orta kalınlıkta, hafif tarçın renkli ve hafif kırmızımsı bir tona sahiptir, kaba dikenlerle kaplıdır. Meyveler orta büyüklükte, yuvarlak ila yuvarlak-konik, koyu kırmızıdır. Eti sıkı, yumuşak, çok iyi tatlı-ekşi bir tada ve hoş bir aromaya sahiptir. Dondurma için olduğu kadar, komposto, meyve suyu ve reçel işleme için de uygundurlar. Verimlilik çok yüksektir – sulama koşullarında dekar başına 1.000 kg'a kadar ve sulama olmayan koşullarda 650-700 kg'a kadar. Kış donlarına, ayrıca meyve olgunlaşması sırasındaki yüksek sıcaklıklara ve hava ve toprak kuraklığına dayanıklıdır. Antraknoza karşı hassastır ve Didymella'ya daha az duyarlıdır. Çeşit, yazın ikinci yarısında daha serin ve nemli bir iklime sahip bölgelerde, ağırlıklı olarak yaz-sonbahar ürünü için ve mutlaka sulama koşullarında yetiştirilmeye uygundur.

Bulgaristan'da hasat edilen diğer çeşitler şunlardır: Willamette, Meeker, Shopska Alena, Bulgarski Rubin. Tarım Enstitüsü – Karnobat ayrıca, 1984 yılında amatör yetiştiricilik için geliştirilmiş ve yalnızca doğrudan tüketime uygun olan Iskra, Samodiva, Kostinbrodska ve Esenna Pozlata gibi Bulgar çeşitlerini de sunmaktadır. Süs nitelikleri, amatör bahçıvanın da dikkatini hak etmektedir.

Organik üretim

Bulgaristan'da ilk kez, Willamette ve Lyulin çeşitlerinden ahududuların organik üretimi için yenilikçi bir teknoloji geliştirilmiş ve oluşturulan "Ahududu organik üretim teknolojisi" ile AGRA 2017'de "Altın Madalya" ödülüne layık görülmüştür. Bu bilimsel ürün, organik ahududu meyvesi üretimiyle uğraşan üreticiler veya kooperatif birlikleri tarafından kullanılabilir. Organik üretim teknolojisi, ahududu zararlılarını kontrol etmek için çevre dostu yöntem

ve araçları içermektedir: endüstriyel bir plantasyon kurmadan önce, kök sistemi ve gövde zararlılarının toprak fitopatojenik mantarlarının neden olduğu hastalık riskinin değerlendirilmesi. Geliştirilen teknolojinin avantajları yalnızca mükemmel kalitede ürün elde etmekle sınırlı değildir, aynı zamanda biyofungisit ve insektisit kullanımını da önemli ölçüde azaltır.

Organik ahududu üretimi, toplam alanın her yıl %3'ü oranında artmaktadır.